

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool te KAULILLE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 14621
Instelling Vrije Kleuterschool
Directeur Marleen GOCLON
Adres Kaulillerdorp 43 - 3950 KAULILLE
Telefoon 011-44.71.32
Fax 011-44.71.32
E-mail kleuterschool.kaulille@scarlet.be

Bestuur van de instelling VZW Kath. Kleuter Ond. Kaulille
Adres Kaulillerdorp 43 - 3950 BOCHOLT

Scholengemeenschap BoKaLoRe
Adres Bergerheidestraat 4 - 3950 BOCHOLT
CLB Vrij CLB Noord-Oost-Limburg
Adres Grauwe Torenwal 11 - 3960 BREE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-05-2013, 14-05-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 14-05-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 17-06-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Ludo Coenen
Teamleden Ann Schelfhout
Deskundige(n) behorend tot de nihil
administratie
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	7
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebieden wiskundige initiatie en Nederlands.....	7
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	10
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	10
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Professionalisering	11
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	11
4.2 Begeleiding.....	12
4.2.1 Leerbegeleiding	12
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	13
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	14
6.1 Wat doet de school goed?.....	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	15
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	15
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	15

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije kleuterschool van Kaulille deelt in het dorpscentrum een grotere scholensite met de vrije lagere school en een afdeling van de gemeentelijke kinderopvangdienst.

De inspectie voerde drie onderzoeken in deze kleuterschool: een naar de erkenningsvoorwaarden, een naar de wijze waarop de school kwaliteit nastreeft en een naar het algemene beleid.

Om na te gaan of de school verdere erkenning verdient, onderzocht de inspectie of de school voor de leergebieden wiskundige initiatie en Nederlands de ontwikkelingsdoelen voldoende nastreeft. De ontwikkelingsdoelen zijn immers de doelen die de overheid vooropstelt en waaraan de school werkt via een leerplan.

Dat leerplan wordt meer en meer de feitelijke leidraad voor de kleuteronderwijzeressen. Dat was al zo toen de school nog gemeentelijk was. Maar sinds de overstap naar de katholieke onderwijskoepel vielen ze terug op een instrument van de koepel om met dezelfde bedoeling hun aanbod te onderbouwen en te bewaken vanuit ontwikkelingsdomeinen en -aspecten. Enkele jaren geleden was de kennismaking met het vernieuwde leerplan wereldoriëntatie echter de aanleiding om meer vanuit het leerplan te gaan werken. De leerkrachten ervaren sindsdien dat ze doel-bewuster werken. Daarom verdiepten ze zich vorig en dit schooljaar met hun team in het leerplan wiskunde. Ze vinden dat de leeractiviteiten meer diepgang krijgen door deze sterk leerplanmatige werkwijze. Ze geven ook aan dat ze niet langer alleen doelen zoeken bij activiteiten, maar ook al passende activiteiten zoeken om bepaalde doelen gericht na te streven. De leerkrachten worstelen wel nog met hoe ze hun programma gemakkelijk kunnen bewaken aan de hand van de leerplandoelen. Dat zou ook het voordeel hebben dat ze zicht houden op de voortdurende aandacht die doorheen het jaar nodig is om kleuters bepaalde leerinhouden te laten verwerven.

In dezelfde beweging om meer vanuit het leerplan te werken, heeft het team oog voor de doorgaande lijn in de opbouw van leerinhouden over de leeftijdsgroepen heen. De begrippenlijsten bij elk thema en de thematisch uitgewerkte groeilijnen per leergebied zijn voorbeelden. Daaruit blijkt bovendien dat de leerdomeinen of vakonderdelen van Nederlands en wiskundige initiatie evenwichtig aan bod komen. Wat ook positief opvalt, is de rijke verscheidenheid in de activiteiten en de veelzijdigheid van het materiaal om kleuters uit te dagen tot handelen, denken en verwoorden zodat de talige en de wiskundige ontwikkeling van kleuters alle kansen krijgen. Vooral door observatie volgen de leerkrachten deze ontwikkeling op. Dit kan nog aan kwaliteit winnen door die observaties af te stemmen op de belangrijkste doelen en door hierover graduele afspraken te maken.

Streven naar kwaliteit is overigens een constante in deze school. Ze weet goed wat ze wil en kan. Vanuit afgewogen keuzes gaat ze met goed gevolg, heel doordacht tewerk. De wijze waarop de school de leerbegeleiding van alle kleuters en de deskundigheid van alle teamleden aanpakt, toont dat aan. In de leerbegeleiding zet ze niet alleen in op een uitgebouwde zorgwerking, maar eerst en vooral op wat de kleuteronderwijzeres doet met de kleuter(s) en hoe ze dat doet. De eerder aangehaalde, rijke verscheidenheid in aanpak en materiaal vloeien daaruit voort. Dat de school hierin slaagt, is vooreerst te verklaren door de voortdurende professionalisering van het team. Die blijft niet beperkt tot vorming, maar de school voorziet ook in begeleiding, in ondersteuning met materiaal en mankracht, en in opvolging. Deze benadering zorgt ervoor dat vernieuwingen uitmonden in duurzame verbeteringen. Er is trouwens nog een tweede verklaring: de grote bereidheid van de leerkrachten om veranderingen door te voeren en om zelf vernieuwend te zijn – daar zijn de rekentassen en de babbelboeken voorbeelden van.

De vanzelfsprekendheid waarmee de leerkrachten en de directeur zich hard en met een hart voor de school en de kinderen inzetten, valt op. Het verantwoordelijkheidsbesef van het team, de doordachte aansturing en de inspraak die de leerkrachten hebben, zijn daar fundamentele voor. Samen school maken is hier dagdagelijkse realiteit. De inspectie besluit de doorlichting dan ook met een gunstig advies voor de leergebieden wiskundige initiatie en Nederlands.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wiskundige initiatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterschool streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Dat ze tegemoetkomt aan de inspanningsverplichting blijkt vooral en zowel uit het krachtige, levensechte aanbod dat de verschillende domeinen evenwichtig bestrijkt, als uit relevante resultaten van de kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Vanuit een evenwichtig, gradueel en levensecht uitgewerkt aanbod voor de verschillende leerdomeinen en bevestigd door betrouwbare onderwijsopbrengsten, beantwoordt de school aan haar inspanningsverplichting.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebieden wiskundige initiatie en Nederlands

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De voorbije jaren hanteerden de leerkrachten een koepel eigen instrument om hun aanbod vanuit ontwikkelingsdomeinen en ontwikkelingsaspecten te onderbouwen en te bewaken. Leerplanstudie brengt ze er de laatste jaren toe om hun programma meer en meer vanuit leerplandoelen te onderbouwen en almaar meer te richten. De meeste leerkrachten illustreren dat ze door het leerplangebruik doelgericht werken, maar geven ook aan dat ze nu een functioneel instrument missen om de volledigheid te bewaken. Voorts bevorderen begrippenlijsten, groeilijnen, de rekentassen en allerlei, soms leergebiedgebonden, bronnenmateriaal de intentionele aanpak.

In hun doorgaans digitaal aangemaakte dagplanning verwijzen leerkrachten voor elke activiteit naar een of meer relevante ontwikkelingsaspecten, vooral naar de beoogde leerplandoelen en de overeenstemmende ontwikkelingsdoelen.

Om planmatig te werken gelden afspraken om leerinhouden geïntegreerd aan te reiken en te verpakken in thema's. Behalve groepsspecifieke thema's die inspelen op interesses of noden van de kleutergroep, lopen er thema's die kalendergebonden zijn of die het team op schoolniveau uitwerkt.

Hoewel dit voor de meeste thema's in overleg gebeurt, bepalen de ervaring en deskundigheid van leerkrachten bij uitstek hoe ze activiteiten kiezen en plannen. Leerkrachtafhankelijk kan dit wegen op de continue aandacht die doorheen het jaar nodig is om kleuters bepaalde leerinhouden te laten verwerven.

Er is voldoende aandacht voor de verschillende leerdomeinen van wiskundige

initiatie en van Nederlands, en het evenwicht daarin.

De doorgaande lijn in het aanbod over de leeftijdsgroepen heen is een constante in de schoolwerking. Zo zijn voor gelijklopende thema's per leeftijdsgroep en per leergebied de belangrijkste activiteiten en/of inhouden opgesteld. Voor elk van deze thema's geldt per leeftijdsgroep een begrippenlijst met aan te bieden werkwoorden, gevoelswoorden, zelfstandige naamwoorden en rekentaal, die de verschillende domeinen bestrijkt. Voor de rekenbegrippen baseren de leerkrachten zich ook op een instrument uit de vakliteratuur. Er schuilt ook vastgelegde gradatie in de benadering van de hoeken en terugkerende momenten, in het gebruik van rekentassen, puzzels, gezelschapspelen en de visuele ondersteuning via pictogrammen, afbeeldingen en stappenplannen.

Het verwerven van leerinhouden gebeurt consequent vanuit betekenisvolle contexten. Het 'leren' krijgt behalve tijdens gerichte, ook cursorische activiteiten, vorm tijdens kringmomenten en via het aanbod en materiaal in de hoeken. Ze bieden kansen tot exploreren en experimenteren. Actief leren en zelfstandig spelen zijn uitgangspunten om kleuters tot handelen, denken en verwoorden te brengen. Het bevorderen van de zelfsturing en de zelfstandigheid van de kleuters, waarbij het team veel aandacht voor visualisatie heeft, is een permanente zorg.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Op schoolniveau en in de groepslokalen is een rijke verscheidenheid van leergebiedgebonden en thematisch gerelateerd ontwikkelingsmateriaal voorhanden dat leerkrachten oordeelkundig aanwenden. De lokalen ogen fris en hebben structuur. Dit alles mondt uit in een uitnodigende, ook uitdagende leeromgeving, afgestemd op de kleutergroep.

In elke klas zijn er hoeken waarvan het aanbod ook inspeelt op leerdomeinspecifieke invalshoeken voor Nederlands en wiskundige initiatie. Voor de oudste kleutergroepen is er ook een digitale speelleerplek met mogelijkheden voor beide leergebieden. Voor elk thema verrijken de kleuteronderwijzeressen de hoeken op een doordachte wijze, hetgeen de betrokkenheid van de kleuters verhoogt en ze stimuleert tot leren via handelen.

De school investeert permanent in een kleuterbibliotheek met actuele prenten- en andere kleuterboeken. De nieuwste boeken liggen ter inzage in de lerarenkamer.

Sinds dit schooljaar wenden de leerkrachten ook digitale prentenboeken aan. Daarover gelden afspraken om overlap te vermijden.

Ook sinds dit schooljaar gebruiken de leerkrachten een aantal 'rekentassen' met aantrekkelijk materiaal dat kleuters voor elk van de leerdomeinen moet aanzetten tot handelen en verwoorden. Per rekentas zijn de toepasselijke leerplan- en ontwikkelingsdoelen opgesteld. Samen bestrijken deze tassen omzeggens alle doelen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk Evenwichtig / representatief Gericht op bijsturing	Alle leerkrachten volgen via gerichte en toevallige observaties de ontwikkeling van de kleuters op. Hoewel ze zich bij die observaties voor Nederlands en wiskundige initiatie laten inspireren door instrumenten of andere bronnen, is vooral de eigen perceptie en deskundigheid van de leerkracht richtinggevend. Zo komt het dat de observaties niet altijd even doelgericht verlopen en dat de registratie ervan gelijkgerichtheid en dus doeltreffendheid missen. Een schoolrijpheidstest en een rekentest leveren concrete informatie op over de taal- en wiskundige ontwikkeling van de vijfjarigen. Indien de ontwikkeling bedreigd wordt, zijn de vaststellingen en de interpretatie daarvan aanleiding tot differentiatie op kind- of groepsniveau.
Begeleiding Leerbegeleiding Beeldvorming Zorg	De leerkrachten investeren in een beeldvorming, waarbij ze de totale persoonlijkheidsontwikkeling van kleuters consequent en systematisch opvolgen. Behalve de observaties screenen de leerkrachten daartoe het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters in functie van het kindvolgsysteem. Voor de verdere afstemming van het aanbod of de aanpak koppelen ze hun bevindingen terug met de zorgcoördinator of tijdens het multidisciplinaire overleg. Binnen het zorgcontinuüm dat de school hanteert, fungeert de leerkracht als eerstverantwoordelijke. Dit blijkt ook uit de zorgwerking die vanuit methodieken, instrumenten en ontwikkelingsmateriaal heel sterk inzet op de preventieve basiszorg. Voorbeelden daarvan zijn het maandelijkse actiepunten – de ‘ster’ –, de rekentassen en de relaxatie-aanpak.
Kwaliteitszorg	Om zicht te hebben op de kwaliteit van haar taal- en rekenonderwijs, verwerkt de school de resultaten van enkele genormeerde tests op schoolniveau en op langere termijn. Ze tonen aan dat de school ter zake beantwoordt aan haar inspanningsverplichting. De analyse en interpretatie van deze gegevens en de evolutie daarvan leiden tot verbeterinitiatieven. Voor zover al na te gaan blijken die ook effectief te zijn.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering Nascholingen Interne expertise	De school maakt de laatste jaren werk van leerplanstudie. Na wereldoriëntatie vorig schooljaar, gaat nu de aandacht naar wiskundige initiatie en volgend jaar naar Nederlands. Behalve teamgerichte of individuele vormingsmomenten, zijn er structurele vormen van ondersteuning, begeleiding en opvolging voorzien. De hoger beschreven doelgerichtere werking is daar het effect van. Maar ook de diversiteit in nieuwe methodieken en instrumenten die leerkrachten hanteren om de talige en wiskundige ontwikkeling van kleuters doelgerichte kansen te geven, is het resultaat van geslaagde vernieuwingen. Het werken met de vertel tafels, digitale prentenboeken of de rekentassen zijn daar voorbeelden van.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respekteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Deskundigheidsbevordering verloopt in deze school sterk doelgericht. Ze vertrekt van een expliciete, schooleigen visie. Vanuit gedragen korte- en langetermijnprioriteiten zet het team onderwijsveranderingen op. Met het schooleigen pedagogisch project als referentiekader bepaalt het team deze prioriteiten op basis van frequente evaluatiemomenten, vooral tijdens personeelsvergaderingen, en een jaarlijkse teambespreking. De inbreng die het team daarin heeft, leidt tot het nascholingsplan dat voorziet in teamgerichte en individuele vorming. De school beschouwt expertiseontwikkeling echter breder dan deze vormingssessies en begrijpt dit als het hele parcours dat het team of het teamlid aflegt om van een vernieuwing tot een routine te komen. Op beleidsniveau trekt de school daartoe de cyclische benadering door die de overheid verwacht van het schooleigen gelijkeonderwijskansenbeleid. Dit schept doorgaans duidelijkheid over afspraken, fasering, coördinatie en evaluatie. De sterk participatief georiënteerde beleidsaanpak creëert daarvoor een stevig draagvlak.

De school zorgt voor de nodige structuren om professionalisering alle kansen te geven. Ze doet niet alleen een beroep op externe expertise van de pedagogische begeleidingsdienst en nascholingsinstellingen, maar ook eigen deskundigheid weet ze te ontsluiten om de professionalisering en de werking te ondersteunen. Fundamenteel voor een effectief vernieuwingsbeleid is het gefaseerde traject dat behalve in vorming, telkens uitgaat van sensibilisering, en dat voorziet in afspraken, ondersteuning in middelen, materiaal en mankracht – de rekentassen zijn een voorbeeld –, begeleiding, opvolging en collegiaal overleg om van een vernieuwing een routine te maken. Coaching en ‘leren van elkaar’ zijn vertrouwde concepten. Naast deze structurele component is de teamcultuur ondersteunend voor dit proces. Er heerst de nodige professionele openheid, een grote vernieuwingsbereidheid, het aanzienlijke verantwoordelijkheidsbesef van elk teamlid en een sterk gelijkgericht denken over onderwijs, leraarschap en de eigen school.

Met het oog op interne kwaliteitszorg reflecteren het beleidsniveau en het team frequent over het vorderen van vernieuwingen, en zodoende over de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering. Reflecties en evaluaties leiden tot bijsturingen of borging. Op de klasvloer blijken aangezette vernieuwingen uit te monden in ingeburgerde onderwijsverbeteringen.

Het team is goed in staat troeven en uitdagingen te detecteren en al of niet in te spelen op externe verwachtingen. Verscheidene initiatieven zoals de rekentassen en de babbelsboeken, illustreren het grote innovatieve vermogen van teamleden. De wijze waarop het team prioriteert, de onderwijskwaliteit probeert in kaart te brengen en vernieuwingen systematisch en gefaseerd aanpakt, geeft blijk van een groot responsief vermogen en een sterke ontwikkelingsdynamiek.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De sterke doelgerichtheid van de leerbegeleiding blijkt uit een doordachte en aanvaarde visie, die één van de vijf pijlers is van het schooleigen pedagogisch project. De school ziet leerbegeleiding ruimer dan 'zorg' en begrijpt daarin ook en vooral het dagdagelijkse pedagogisch-didactisch handelen van de groepsleraar dat ze omschrijft als de preventieve basiszorg. Ze expliciteert daarin hoge verwachtingen van de groepsleraar en stelt het welbevinden van de kleuters centraal. De school verantwoordt die zienswijze vanuit het zich goed en veilig voelen van de kleuters als de basisvoorwaarde om tot leren te komen en de groepsleerkracht is daarvoor de spilfiguur.

Het schoolwerkplan belicht het zorgcontinuüm, dat de leerbegeleiding structureert in vijf niveaus. Het team investeert daarin met prioriteiten voor dit en volgend schooljaar. Die richten zich vooral op het verruimen en verdiepen van het didactisch repertoire van de kleuteronderwijzeressen en op het optimaliseren van het systeem. Vooropgestelde vernieuwingen krijgen een planmatige vertaling in acties, gespreid in de tijd, gevat in een traject en uitmondend in evaluatie, wat het intentionele karakter van de leerbegeleiding onderstreept.

Om de leerbegeleiding te ondersteunen voorziet de school de nodige structuren op beleids- en uitvoeringsniveau. In samenspraak met de directeur, de zorgcel en het team stuurt de zorgcoördinator dit proces aan. Documenten, instrumenten en procedures, verschillende overlegmomenten en de planning daarvan, een elektronisch kindvolgsysteem waarmee de leerkrachten nu experimenteren, en de structurele samenwerking met externe diensten ondersteunen de leerbegeleiding op de vijf niveaus, met een zwaar accent op de preventieve basiszorg. Dat blijkt uit de grote mate waarin de school inzet op vormen van ondersteuning, begeleiding en opvolging die ze ziet als wezenlijke componenten van haar vernieuwingsbeleid.

Even ondersteunend als de structuren dat zijn voor de leerbegeleiding, is de teamcultuur dat in de school ook en zelfs bij uitstek. Het team kenmerkt zich door een grote professionaliteit en door de bereidheid om de onderwijsaanpak voortdurend te optimaliseren. Wezenlijk daarvoor is het uitgangspunt op beleidsniveau dat er vanuit de participatieve beleidscultuur die de school tekent, een breed draagvlak moet zijn voor de werking, de structuren en de vernieuwingen.

Zich vergewissen van de doeltreffendheid van de leerbegeleiding gebeurt niet alleen op leerlingniveau, maar ook op systeemniveau waarbij zowel het beleid als de uitvoering aan de orde is. De school doet dat cyclisch en systematisch, en vindt hiervoor de betrokkenheid van het team belangrijk. Daarom is 'zorg' een vast onderdeel van de maandelijkse lerarenvergadering. Dan bespreekt het team de werking, aspecten daarvan en lopende acties met het oog op bijsturing en borging. Ook tussentijdse evaluaties vanuit bevragingen of andere overlegstructuren leiden tot verbeteringen. Indien relevant mondt dit uit in een aanpassing van het zorgbeleidsplan.

Het team ontwikkelt vanuit eigen noden en behoeften en met een grote dynamiek haar zorgbeleid. De planmatige aanpak van het schooleigen gelijkeonderwijskansenbeleid dat de school moet opzetten omdat ze lestijden ontvangt op basis van de sociaaleconomische status (SES) van de kleuters, is daarvoor een instrument. Het in kaart brengen van effecten en het opvolgen van de werking zijn fundamenteel voor het bijsturen en borgen van de werking. De school schakelt zich ook in in het traject dat de scholengemeenschap uitzet voor leerbegeleiding en gaat daar vanuit het responsieve vermogen dat haar eigen is, efficiënt mee om.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Vanuit een uitgesproken empathisch, gedragen en gedeeld leiderschap dat sterk rekening houdt met de draagkracht van de leerkrachten, gelden gedeelde, maar hoge verwachtingen. Dit leiderschap bestrijkt behalve de directeur, ook de zorgcoördinator en enkele werkgroepen. In overleg met het team richten en bepalen ze het beleid en volgen het ook intensief op. Het team ervaart het als een meerwaarde dat de directeur een kleuteronderwijzeres is.

Visieontwikkeling is in deze school het fundament van de werking, en dus ook voor het opzetten van onderwijsverbeteringen. De directeur en de zorgcoördinator zijn zich daarvan uitermate bewust en investeren daar in. Dit vertaalt zich op de werkvloer in een grote gezamenlijke doelgerichtheid en een even grote bereidheid om werk te maken van onderwijsvernieuwingen die ze ervaren als onderwijsverbeteringen. Het team duidt die gedeelde inzichten en de vernieuwingsbereidheid vanuit de inspraak, de ondersteuning, de leiderschapsaanpak en de gelijkgezindheid door het autonome karakter van hun kleuterschool.

Vanuit de metafoor van de bloem is het schooleigen pedagogisch project het baken om de schoolwerking te richten en te toetsen.

De directeur en de leerkrachten voelen zich gerespecteerd en gewaardeerd door elkaar. De participatieve beleidscultuur en het daarbij aansluitende collectieve verantwoordelijkheidsbesef zorgen ervoor dat 'samen school maken' realiteit is. Dat verscheidene teamleden in het verleden in de school leidinggevende en coördinerende functies uitoefenden, verklaart dit in grote mate. Een transparante communicatie en efficiënt werkende overlegstructuren dragen daar overigens ook toe bij.

De directeur en de zorgcoördinator zijn zich sterk bewust van het belang van interne kwaliteitszorg en dragen dit ook over aan het team. De planmatige, systematische en cyclische benadering die de overheid van scholen verwacht bij het voeren van een eigen gelijkeonderwijskansenbeleid, groeide de laatste jaren uit tot een systeem dat de hele werking bestrijkt. Met de vijf pijlers van de schoolvisie als referentiekader bepaalt het team prioriteiten op basis van de opbrengsten en ook van externe verwachtingen. Een doordacht implementatietraject dat sterk inzet op scholing, ondersteuning en opvolging, leidt tot almaar kwaliteitsvoller onderwijs.

De wijze waarop het team resultaten van kleuters inventariseert op langere termijn, en ze analyseert en interpreteert, leidt tot wezenlijke informatie die de school aanwendt om de nood aan bijstellingen of vernieuwingen te onderbouwen.

Voor het realiseren van een eigen gelijkeonderwijskansenbeleid werkt het team volgens de aanpak die de overheid ook in de vorige beleidscycli oplegde. Vanuit een specifieke visie investeert de school daarin via concreet geformuleerde en realiseerbare doelstellingen. Ze volgt acties consequent op en stuurt bij voor zover nodig.

De school werkt vanuit een visie, doelstellingen en structuren aan een taalbeleid voor Nederlands. Ze ontplooit daarbij verschillende initiatieven om het werken aan Nederlands als leergebied te optimaliseren en te evalueren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het evenwichtige aanbod voor de leerdomeinen van wiskundige initiatie en Nederlands.
- De groeiende aandacht voor het onderbouwen en vooral het richten van leerinhouden vanuit leerplandoelen, hetgeen leidt tot een doordachter en doelgerichter onderwijs.
- Het belang dat het team hecht aan de gradatie van leerinhouden over de leeftijdsgroepen heen.
- De verscheidenheid aan methodieken en instrumenten om de talige en wiskundige ontwikkeling van kleuters doelgerichte kansen te geven.
- De veelzijdigheid van het ontwikkelingsmateriaal om kleuters uit te dagen tot handelen, denken en verwoorden.
- Het permanente streven om de preventieve basiszorg via ondersteuning, begeleiding en opvolging te verbeteren op school- en leerkrachtniveau.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De voortreffelijke, want doelgerichte, ondersteunende, doeltreffende en ontwikkelingsgerichte aanpak van zowel de deskundigheidsbevordering van alle teamleden, als de leerbegeleiding van alle kleuters.

Wat betreft het algemeen beleid

- De inzet van leerkrachten en directeur die hard en met een hart werken voor de school en de kinderen.
- Het verantwoordelijkheidsbesef van het team en de doordachte, participatief geïnspireerde aansturing die zorgen voor een grote gezamenlijke doelgerichtheid en dito bereidheid om vernieuwingen te doen slagen.
- De planmatige, doelgerichte, cyclische en systematische beleidsaanpak.
- Een beleid dat erop gericht is almaar meer de onderwijskwaliteit te sturen door gegevens op schoolniveau en processen op systeemniveau in kaart te brengen, te analyseren, te interpreteren en bij te sturen of te borgen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bewaken van de continuïteit in het aanbod van leerinhouden.
- Het beter afstemmen van de observaties op beoogde en relevante doelen.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Ludo Coenen de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	